

Παιονία

Πύλη της Ελλάδας
της Ευρώπης

Δημαρχείο Δήμου Παιονίας

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΙΟΝΙΑΣ

Βασικά χαρακτηριστικά και χωροταξική ένταξη

Ο Δήμος Παιονίας είναι ο ένας από τους δυο δήμους του Νομού Κιλίκis, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που συστάθηκε με τη διοικητική μεταρρύθμιση «Καλλικράτης». Προέκυψε από την συνένωση των δήμων Πολυκάστρου, Γουμένισσας, Αξιούπολης, Ευρωπού και της Κοινότητας Λιβαδίων. Έχει έκταση 929,7 τ.χλμ και 28.370 μόνιμους κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Το Πολύκαστρο είναι η Διοικητική έδρα του δήμου και η Γουμένισσα η ιστορική έδρα αυτού. Ο Δήμος αποτελείται από 4 Δημοτικές κοινότητες, 27 Τοπικές κοινότητες και 22 Οικισμούς.

Γουμένισσα

Αξιούπολη

Ευρώπος

Ο Δήμος κατέχει στρατηγική γεωγραφική θέση στα βόρεια σύνορα της χώρας καθότι αποτελεί την κεντρική πύλη εισόδου – εξόδου για τα Βαλκάνια και την Κεντρική Ευρώπη μέσω των Συνοριακών Σταθμών Ευζώνων (οδικός άξονας) και Ειδομένης (σιδηροδρομικός άξονας), τον διασχίζει ο Αξιός ποταμός, και εξυπηρετείται από το κοντά ευρισκόμενο λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Συνορεύει με τους Δήμους Πέλλας και Αλμωπίας δυτικά, Χαλκηδόνας νοτιοδυτικά, Θεσσαλονίκης νοτιοανατολικά, Κιλκίς ανατολικά και με τη FYROM βόρεια. Απέχει από τη Θεσσαλονίκη 60 χλμ. και η συνολική του έκταση

αντιστοιχεί στο 36,87% της έκτασης του Νομού Κιλκίς. Στο όρος Πάικο και στον ποταμό Αξιό οφείλεται η πλούσια πανίδα, κλωρίδα, ιχθυοπανίδα, άγρια πανίδα και τα δύο μόνιμα καταφύγια θηραμάτων (Γρίβας – Φανού 24.740 στρεμ. και Ειδομένης 800 στρεμ.) που υπάρχουν στην περιοχή .

Πολύκαστρο

Οικονομία - Ανάπτυξη

Κύριοι οικονομικοί πυλώνες ανάπτυξης της περιοχής είναι η γεωργία και η κτηνοτροφία. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις καταλαμβάνουν ποσοστό 50,05 % της συνολικής έκτασης του Δήμου. Στην έφορη κοιλάδα του Αξιού ποταμού ευδοκούν δυναμικές καλλιέργειες (βαμβάκι, καλαμπόκι, βιομηχανική ντομάτα, λαχανικά, τεύτλα και σιτηρά), στις ημιορεινές περιοχές υπάρχουν αμπελώνες και δενδροκαλλιέργειες (κεράσια, ρόδια), στις ορεινές περιοχές του Πάικου υπάρχουν καστανιές, και στην ορεινή περιοχή των Λιβαδίων καλλιέργειες πατάτας. Κυρίαρχη θέση στη κτηνοτροφία καταλαμβάνουν οι εκμεταλλεύσεις που ασχολούνται με την εκτροφή προβάτων, βοοειδών και αιγών. Κύριος λόγος είναι οι διάφορες γαλακτοβιομηχανίες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή. Παράλληλα, σημαντικός είναι και ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων που ασχολούνται με την εκτροφή πουλερικών (1554 εκμεταλλεύσεις). Για τις παραγωγικές δραστηριότητες στην περιοχή του Δήμου, υπάρχει θεσμοθετημένος χώρος υποδοχής βιομηχανικών - βιοτεχνικών δραστηριοτήτων (Β.Ι.Π.Α. Αξιούπολης) αλλά η περιοχή με την μεγαλύτερη δραστηριότητα είναι η ονομαζόμενη Βιομηχανική Περιοχή του Πολυκάστρου στους οικισμούς Άσπρου, Λιμνοτόπου και Σιταριάς.

Π.Α.Θ.Ε. - Ε75

Βιομηχανικές εγκαταστάσεις και μεταποιητικές επιχειρήσεις υπάρχουν και σε μη θεσμοθετημένους χώρους κυρίως στον άξονα της παλαιάς Εθνικής οδού Θεσσαλονίκης - Πολυκάστρου.

Το Αεροδρόμιο της Νέας Καβάλας κοντά στο Πολύκαστρο αποτελεί εν δυνάμει μοχλό ανάπτυξης της περιοχής, μέχρι σήμερα χρησιμοποιείται από Αερολέσχη για εκπαιδευτικές πτήσεις, δραστηριότητες ελεύθερης πτώσης με αλεξίπτωτο καθώς και για Πανελλήνιους αγώνες αυτοκινήτου και μοτοσυκλέτας (DRAKSTER).

Για το άμεσο μέλλον αναμένεται ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, όπως ανεμογεννήτριες στις περιοχές Ευζώνων, Ποντοπράκλειας, Μεταμόρφωσης και Πευκοδάσους και υδροηλεκτρικών στον Αξιό και στα παραποτάμια ρέματα.

Αεροδρόμιο Ν. Καβάλας

ΒΙ.ΠΕ. Πολυκάστρου

Η Παιονία στην Ελληνική μυθολογία

Οι ρίζες του ονόματος της αρχαίας Παιονίας χάνονται στην άκλη της ελληνικής μυθολογίας. Ο Παίονας ήταν ένας από τους γιους του Ενδυμίου, εραστή της Σελήνης. Μαζί με τα αδέρφια του, τον Επειό και τον Αιτωλό, διαγωνίστηκαν σε έναν αγώνα δρόμου στην Ολυμπία για να διεκδικήσουν το βασίλειο του πατέρα του. Στο δρόμο, όμως, νίκησε ο Επειός και ο Παίονας, λυπημένος, έφυγε από το βασίλειο και εγκαταστάθηκε στην άνω κοιλάδα του Αξιού που πήρε το όνομα «Παιονία». Ως γενάρχη των Παιόνων θεωρείται, σύμφωνα με τη μυθολογία, ο Πηλεγώνας ο οποίος προέκυψε μετά τον έρωτα του θεού Αξιού με τη μεγαλύτερη κόρη του Ακεσσαμενού, βασιλιά της γειτονικής στον Αξιό Πιερίας, την Περίβοια. Παιονία ονομαζόταν, επίσης, η Θεά Αθηνά και Παίων ή Παίμων σωτήρας, ο Θεός Απόλλων. Ο Παιονίας αποδίδει το όνομα στον πρωτότοκο γιο του βασιλιά της Ήλιδας, Ενδυμίου τον Παίονα. Ο Δεΐομηρος αναφέρεται στους Παίονες και στην Παιονία εκτενέστερα στην Ιλιάδα ονομάζοντας τον Αξιό ποταμό πλατύρροο και το ωραιότερο της γης.

Ιστορικό και Πολιτιστικό απόθεμα

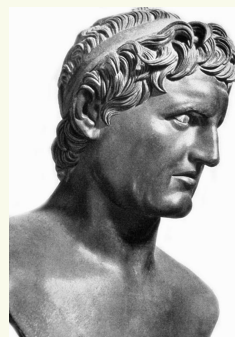
« ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ Η ΠΟΛΙΣ »

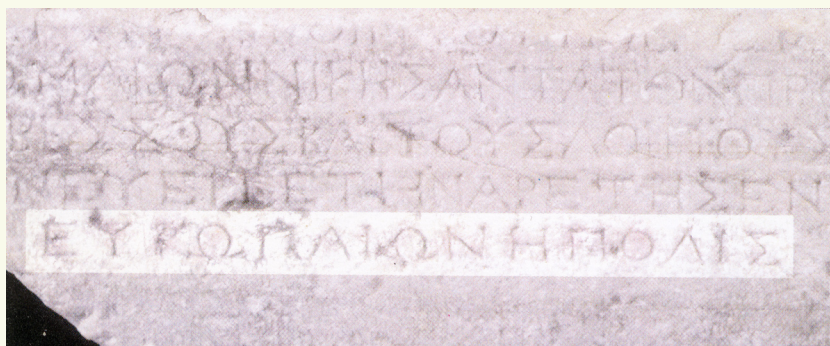
Μέγας Αλέξανδρος

Η αρχαία Ευρωπός είναι η σημαντικότερη από αρχαιολογική άποψη, τοποθεσία της περιοχής, με ευρήματα από την προϊστορική εποχή.

Γενέτειρα του Σέλευκου Α' του Νικάτωρα (358 π.Χ. ή 353 π.Χ. – 281 π.Χ.), γιού του Αντίοχου στρατηγού του Φίλιππου Β', ιδρυτή της Αυτοκρατορίας των Σελευκιδών (312π.Χ. - 64 π.Χ.).

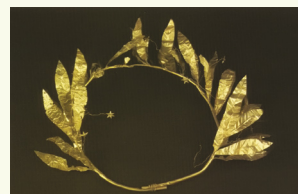
Σέλευκος Α' ο Νικάτωρ

Ενεπίγραφο βάθρου ανδριάντα Μάρκου Μινούκιου Ρούφου

Αρχαιολογικός Χώρος Ευρωπού

Χρυσό βραχιόλι και χρυσό στεφάνι κιβωτόσχημου τάφου

Η Ευρωπός είναι από τις σημαντικότερες από αρχαιολογική άποψη, τοποθεσίες της περιοχής, με ευρήματα από την προϊστορική εποχή. Είναι κυρίως γνωστή γιατί εδώ βρέθηκε το περίφημο αρχαϊκό άγαλμα του Κούρου (650 π.Χ.) σε φυσικό μέγεθος (ύψος 1,80μ.), κυκλαδίτικης τεχνοτροπίας και είναι το μοναδικό που ανακαλύφθηκε στο βορειοελλαδικό χώρο, φυλασσόμενο στο αρχαιολογικό μουσείο του Κιλκίς

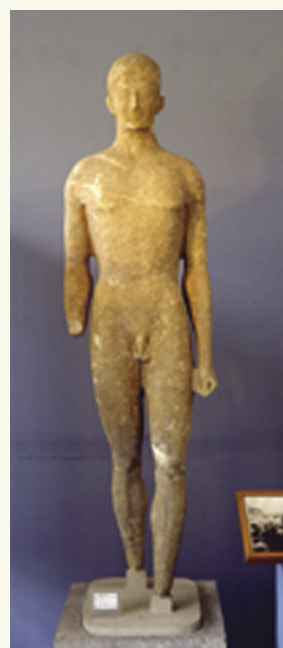

Αρχαιολογικός χώρος Ευρωπού

Σημαντικά επίσης ευρήματα της περιοχής είναι , το χρυσό βραχιόλι του κιβωτιόσχημου τάφου και το χρυσό στεφάνι που φυλάσσονται στο αρχαιολογικό μουσείο της Θεσσαλονίκης. Η αρχαία πόλη της Ευρωπού βρίσκεται περίπου 1000μ. νοτιοδυτικά από το σημερινό χωριό, στη λοφοσειρά που δεσπόζει στην περιοχή. Εκεί έχουν αποκαλυφθεί σημαντικά ταφικά μνημεία των ύστερων ρωμαϊκών χρόνων τα οποία διαμορφώθηκαν και ο χώρος έχει καταστεί επισκέψιμος.

Η πόλη παρουσιάζει συνεχή κατοίκηση από τον 6ο π.Χ. αιώνα μέχρι το τέλος της αρχαιότητας. Η αρχαία πόλη της Ευρωπού ανήκε στις πόλεις της Κάτω Μακεδονίας.

Η ταύτιση του χώρου με την αρχαία πόλη έγινε το 1938. Η ανασκαφική έρευνα ξεκίνησε το 1989 και αποκαλύφθηκε τμήμα της νεκρόπολης. Στη διάρκεια του 4ου-5ου αι. π.Χ, η Ευρωπός ήταν από τις πλέον αναπτυγμένες και οχυρές πόλεις της Βοττιαίας. Η πλειονότητα των τάφων είναι ακτέριστοι. Υπάρχουν και κτερισμένοι με αγγεία, όπλα, εργαλεία, ειδώλια, κοσμήματα και νομίσματα, ταφικά έθιμα ίδια με της υπόλοιπης Μακεδονίας. Περισσότερα στοιχεία υπάρχουν για τη Ρωμαϊκή εποχή και τα παλαιοχριστιανικά χρόνια. Οι ανασκαφές στην ακρόπολη αποκάλυψαν μικρό τμήμα του πολεοδομικού ιστού και μάλιστα στη φάση της ερήμωσης και εγκατάλειψής του, γύρω στον 6ο αι πΧ.

Ο κούρος της Ευρωπού

Μακεδονικός Τάφος στον οικισμό της Τούμπας

Μακεδονικός Τάφος στον οικισμό της Τούμπας

Ο οικισμός είναι γνωστός για το μικρό ύψωμα κοντά στο χωριό όπου βρέθηκαν αντικείμενα μέσης και ύστερης εποχής του χαλκού, εποχής του σιδήρου και μετά, καθώς επίσης και άλλα ευρήματα. Στην περιοχή ανασκάφθηκε συλημένος Μακεδονικός κιβωτιόσχημος τάφος του 4ου - αρχών 3ου αιώνα π.Χ.

Το Διασυμμαχικό Μνημείο Πολυκαστρού

Η μνήμη των πεσόντων και η επέτειος της «Διασπάσεως του Μακεδονικού Μετώπου» γιορτάζεται κάθε χρόνο τη τελευταία Κυριακή του Σεπτεμβρίου. Το Στρατιωτικό Κοιμητήριο βρίσκεται λίγο έξω από το Πολύκαστρο, στην περιοχή Καρασούλι. Αρχιτέκτονας ήταν ο Ρόμπερτ Γκόριμερ και σήμερα βρίσκονται εκεί περισσότεροι από 1.400 τάφοι βρετανών στρατιωτών, μελών του Ελληνικού Εθνικού Στρατού, του Μακεδονικού Σώματος Ημιόνων και του Μακεδονικού Εργατικού Σώματος.

Κοιμητήριο πεσόντων Α' Π.Π. - Πολύκαστρο

Στη μνήμη των πεσόντων, τραυματιών, αναπήρων και αγνοουμένων στρατιωτικών των συμμάχων χωρών του Α Παγκοσμίου Πολέμου αναγέρθηκε το 1977, με δαπάνες των συμμάχων χωρών (Μ. Βρετανίας, Γαλλίας, Ελλάδος, Ιταλίας, Σερβίας) , το Διασυμμαχικό Μνημείο Πολυκάστρου στο ύψος του 60ου χιλιόμετρου της νέας Εθνικής Οδού Θεσσαλονίκης – Ευζώνων. Σε κάθε μια από τις πέντε πλευρές του μνημείου είναι γραμμένη ομοίτυπη επιγραφή για κάθε σύμμαχο χώρα, ενώ έχουν τοποθετηθεί και οι προτομές των πρωθυπουργών των χωρών κατά τα έτη 1916 – 1918.

Προτομές Πρωθυπουργών Διασυμμαχικού Μνημείου

Διασυμμαχικό Μνημείο Α' Π.Π. - Πολύκαστρο

Μουσείο της ιστορικής μάχης του Σκρα

Το Σκρα θεωρείται τόπος προσκυνήματος και εορτασμού για την ομώνυμη μάχη και στο ιδιαίτερο Ηρώο των πεσόντων του 1918 γίνεται κάθε χρόνο την πλησιέστερη Κυριακή της 17 Μαΐου, μνημόσυνο για τους νεκρούς αξιωματικούς και στρατιώτες των μαχών εκείνων, οι οποίοι ανήκαν στην λεγόμενη Ελληνική Μερραρχία Κρητών και Αρχιπελάγους. Στο Σκρα λειτουργεί το Μουσείο Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου - Μάχης Σκρα από τον Μάιο του 2002 σε έναν ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Η έκθεση του Μουσείου, παρουσιάζει κειμήλια, φωτογραφίες και ιστορικά έγγραφα από το Μακεδονικό Μέτωπο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου καθώς και από την καθοριστική για τους Έλληνες νικηφόρα μάχη του Σκρα.

Μουσείο Μακεδονικού Μετώπου Α'Π.Π. - Σκρα

Μουσείο αγροτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς Ευρωπού - Λαογραφικό Μουσείο Γουμένισσας

Το Μουσείο Ευρωπού βρίσκεται στον πρώτο όροφο του παλαιού δημοτικού σχολείου (1928) και αναδεικνύει το πολιτιστικό – αγροτικό – λαογραφικό παρελθόν της περιοχής. Παρουσιάζεται ο τρόπος ζωής των κατοίκων σε σχέση με το κύκλο των εορτών, πανηγυριών, τοπικών εθίμων και παραδόσεων που σχετίζονται με την αγροτική ζωή από τις κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού του Καποδιστριακού «Δήμου Ευρωπού» (Μικρασιάτες, Θρακιώτες, Ντόπιοι, Πόντιοι, Βλάχοι), καθώς επίσης και τα εργαλεία που χρησιμοποιούσαν για τις παραδοσιακές καλλιέργειες.

Ο σκοπός του μουσείου της οικογένειας Αλευρά στη Γουμένισσα είναι να συντηρήσει την λαϊκή παράδοση και τον πολιτισμό και να μυήσει τη νεότερη γενιά στα μυστικά και τις ομορφιές του λαϊκού Πολιτισμού. Τα εκθέματα αφορούν λαϊκά - παραδοσιακά κοστούμια, έπιπλα, εργαλεία, διακοσμητικά και πολυάριθμα έγγραφα του δέκατου ένατου αιώνα, γεωργικά εργαλεία και μηχανήματα της ύφανσης.

Μουσείο αγροτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς Ευρωπού

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Αξιούπολης

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας ξεκίνησε τη λειτουργία του στις 8 Ιουνίου 1997 συμβάλλοντας σημαντικά στην πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη του Δήμου Αξιούπολης. Επί τέσσερα χρόνια, οι πρωτεργάτες του έργου αυτού εργάστηκαν ακατάπαυστα για να υλοποιήσουν το όραμα τους. Ξεκίνησαν με την αναπαλαίωση του παλαιού κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου, για να εγκαταστήσουν εκεί το Μουσείο. Το μουσείο σήμερα περιλαμβάνει 6 ενότητες (γεωλογία, παλαιοντολογία, ορυκτολογία, πετρολογία, βοτανική και πανίδα) και διαθέτει πλήθος εκθεμάτων τοποθετημένα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους. Με δεδομένη τη δυναμική του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, οι δραστηριότητες δεν σταματούν εδώ, επεκτείνονται και στους τομείς του πολιτισμού και τουρισμού, συμβάλλοντας καθοριστικά στην ανάπτυξη της περιοχής.

Εκθέματα Μουσείου

Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή κληρονομιά

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Παιονίας ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα μνημεία της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου, δείγματα της αρχιτεκτονικής αυτού του τύπου στον Ελλαδικό χώρο. Οι ναοί αυτοί παρά τις μεταγενέστερες προσθήκες και επεμβάσεις τις οποίες έχουν υποστεί, εξακολουθούν να διατηρούν μεγάλο μέρος από τις ενδιαφέρουσες τοιχογραφίες τους.

Οι σημαντικότεροι είναι :

Ο ναός Αγ. Γεωργίου στη Γουμένισσα κτισμένος μεταξύ 1864-1869, που θυμίζει τον επιβλητικό Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου Κωνσταντινούπολης

Ο ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου, στη Γουμένισσα, κτισμένος περί το 1802.

Ο ναός Αγ. Παρασκευής , Καστανερής , κτισμένος περί το 1930.

Ο ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου, Κούπας, κτισμένος περί το 1950.

Ο ναός των Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης, Μεσιάς, κτισμένος το 1924.

Ο ναός Αγ. Γεωργίου,Καμποχωρίου.

Ο ναός των Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης, Βαλτοτοπιού, κτισμένος το 1950.

Ο ναός Αγ. Αθανασίου στον οικισμό της Κάρρης, κτισμένος περί το 1850.

Ο ναός Αγ. Αθανασίου στον οικισμό της Γρίβας, αρχικά κτισμένος το 817 μ.Χ., ανακατασκευασμένος το 1801, με αξιόλογες φορητές εικόνες και τοιχογραφίες.

Ο ναός της Αγ. Κυριακής στη Φιλυριά, ρυθμού βασιλικής, κτισμένος περί τα 1864.

Ο ναός των Ταξιαρχών στη Γερακώνα, κτισμένος από το 1730.

Ο ναός των Αγ. Αποστόλων Πέτρου και Παύλου στον Πεντάλοφο, κτισμένος το 1872.

Ο ναός Γενήσεως της Θεοτόκου, στον οικισμό Ομαλού, κτισμένος περί το 1866, σε ρυθμό βασιλικής

Ο ναός των Αγ. Αποστόλων Πέτρου και Παύλου στον οικισμό Στάθη, κτισμένος το 1892.

Ο ναός Αγ. Δημητρίου Αξιούπολης, κτισμένος περί το 1680.

Ο ναός Αγ. Αθανασίου Τούμπας, κτισμένος περίπου το 1910.

Ο ναός Αγ. Νικολάου Γοργόπης, ναός του 1862.

Ο ναός Ταξιαρχών Μικροδάσους.

Ο ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου Ευζώνων.

Ο ναός Αγίου Κωνσταντίνου Κοτυλίου.

Ο ναός Αγίου Αθανασίου Χερσοτοπιού.

Ο ναός Αγίου Γεωργίου Βαφειχωρίου.

Τα ερείπια του ναού Αγίου Γεωργίου Πευκοδάσους.

Άγιος Γεώργιος Γουμένισσας

Άγια Κυριακή Φιλυριάς

Άγιος Δημήτριος Αξιούπολης

Άγιος Αθανάσιος Γρίβας

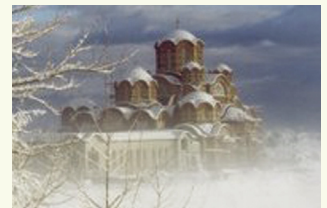
Μοναστήρια

Ιερά Μονή Παναγίας Γουμένισσας

Το Μοναστήρι της Παναγίας της Γουμένισσας είναι το παλαιότερο της περιοχής, δημιουργήθηκε το 1346 μ.Χ. επί Βυζαντινού Αυτοκράτορα Ιωάννη Ε' Παλαιολόγου. Το μοναστήρι υπήρξε θρησκευτικό κέντρο της περιοχής κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του ήταν καθολικό και μετέπειτα παραχωρήθηκε στη Μονή Ιβήρων του Αγίου Όρους, ενώ αποτέλεσε την αφορμή για την ίδρυση της ομώνυμης πόλης. Η θαματοουργή εικόνα της Παναγίας της Γουμένισσας τιμάται 4 φορές το χρόνο.

Η Μονή Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης σε απόσταση 2 χλμ. από τη Γρίβα, είναι θεμελιωμένη το 1992 σε στρατηγική θέση με θέα την υπέροχη κοιλάδα του Αξιού. Στη μονή φυλάσσονται τα Άγια Λείψανα των Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης, της Αγίας Μαρίας Μαγδαληνής της Μυροφόρου και μικρό τεμάχιο Τιμίου Ξύλου.

Ιερά Μονή Αγίου Ραφαήλ Γρίβας

Ιερά Μονή Οσίου Νικοδήμου Πενταλόφου

Η Μονή Οσίου Νικοδήμου στον Πεντάλοφο αποτελεί Μετόχι της Μονής Σίμωνος Πέτρας του Αγίου Όρους, θεμελιωμένη το 1981. Ο κεντρικός ναός είναι διπλός και το άνω επίπεδο του είναι αφιερωμένο στον Άγιο Νικόδημο ενώ το ισόγειο τμήμα στους Αγίους Ραφαήλ, Ειρήνη και Νικόλαο. Ιδιαίτερα φημισμένο είναι το αγιογραφείο της Μονής, το οποίο διακρίνεται για την παραγωγή εξαιρετικής ποιότητας εικόνων. Οι εκκλησιαστικές ακολουθίες και τελετές γίνονται σύμφωνα με το αγιορείτικο τυπικό.

Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική Γουμένισσας

Η ιστορική έδρα της Παιονίας, η Γουμένισσα, είναι κτισμένη στους ανατολικούς πρόποδες του Πάικου σε υψόμετρο 250 μ. διατηρώντας την παραδοσιακή της φυσιογνωμία. Αποτελεί κέντρο αμπελουργίας και φημίζεται εδώ και αιώνες για τα κρασιά της με την γνωστή ονομασία προέλευσης. Ξεχωρίζει για τη χαρακτηριστική Μακεδονίτικη αρχιτεκτονική της και αποτελεί μια όαση γαλήνης για τον επισκέπτη. Γραφικά δρομάκια και παλιά παραδοσιακά σπίτια σε έναν άκρως ελκυστικό συνδυασμό με τα άφθονα νερά, την πυκνή βλάστηση, την μοναδικότητα του φυσικού τοπίου και την εγκάρδια φιλοξενία των κατοίκων, προσφέρουν στον επισκέπτη γαλήνη και ψυχική ισορροπία. Στην πόλη της Γουμένισσας εκατόν οκτώ (108) σπίτια έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα και μεταξύ αυτών υπάρχει το βιομηχανικό κτίριο του μεταξουργείου «Χρυσάλις» μαζί με τον εξοπλισμό του και το παλιό ιστορικό διδακτήριο που κατασκευάστηκε το 1894.

Οινοποιεία Παιονίας

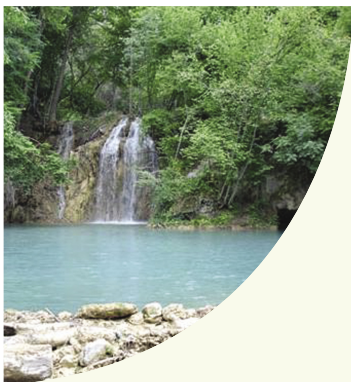
Η Παιονία είναι γνωστή για την παραγωγή εξαιρετικής ποιότητας κρασιού και τσίπουρου. Το ξηρό μαύρο κρασί «Γουμένισσα» έχει χαρακτηριστεί ως ποικιλία ανωτέρας ποιότητας με αποδέκτες φίλους του οίνου σε όλο τον κόσμο. Η γη της Παιονίας με τα ευλογημένα χώματα, τα μικροκλίματα που δημιουργούνται από το δίπλο Πάικο – Αξιός και η ψυχή που καταθέτουν οι Οινοποιοί στους αμπελώνες τους, συνθέτουν την μοναδικότητα των κρασιών της περιοχής. Γνωστά οινοποιοία της περιοχής όπως, οινοποιείο Μπουτάρη, οινοποιείο Αϊδαρίνη, κτήμα Ευτυχίδη, κτήμα Τάτση, κτήμα Χατζηβαρύτη, Ακροθέα Πετεινή, αμπελώνες Αρχοντάκη και οινοποιείο Πούλου, διαθέτουν τις ετικέτες τους σε όλη την Ελλάδα και διαφημίζουν την περιοχή με τις εξαγωγικές τους δραστηριότητες. Μικρότεροι δε παραγωγοί κρασιού και τσίπουρου δραστηριοποιούνται σχεδόν σε όλα τα χωριά του δήμου.

Χάλκινα Γουμένισσας

Ο εκρηκτικός και «χάλκινος» ήχος, το βαλκανικό αποτύπωμα στη μουσική τους, ο γρήγορος ρυθμός και η δεξιοτεχνία τους έκαναν τα «Χάλκινα της Γουμένισσας» φημισμένα εντός και εκτός ελληνικών συνόρων. Στο ρεπερτόριο τους μετρούν πολυάριθμες συνεργασίες με Έλληνες και ξένους μουσικούς, δίσκους, αφιερώματα και συναυλίες. Τρομπέτες, τρομπόνια, κλαρίνα και νταούλια είναι τα χαρακτηριστικά όργανα που χρησιμοποιούν οι μουσικοί. Η εμφάνιση του ιδιαίτερου μουσικού χρώματος που χαρακτηρίζει τα «Χάλκινα της Γουμένισσας» τοποθετείται στις αρχές του 20ου αιώνα στην περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας και τα Βαλκάνια. Στη «μουσική γειτονιά» της Γουμένισσας η δεξιοτεχνία περνά από γενιά σε γενιά δημιουργώντας παράδοση και φυτώριο λαμπρών μουσικών.

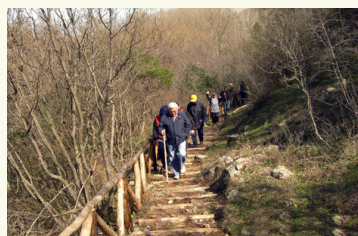

Ημερήσιες αποδράσεις

Αξιός ποταμός

Η πανέμορφη διαδρομή από το παλιό υδραγωγείο Πολυκάστρου μέχρι την τοποθεσία Άγιος Παντελεήμονας στο Μικρόδασος κατά μήκος της όχθης του Αξιού ποταμού προσφέρει την ευκαιρία στους επισκέπτες να περιηγηθούν στο «ευρυνρέον» ποτάμι του Ομήρου.

Σε μια διαδρομή 12 χιλιομέτρων ο επισκέπτης απολαμβάνει τη φυσική ομορφιά του τοπίου και περπατά με τη συνοδεία των ήχων της φύσης. Στην περιοχή ζουν σημαντικοί πληθυσμοί υδρόβιων πτηνών όπως ερωδιοί, νεροχελίδονα, γαλιάντρες, ενώ τα είδη που βρίσκουν καταφύγιο στον Αξιό είναι περισσότερα από 200. Λεύκες, οξιές και πλατάνια συνθέτουν την ειδυλλιακή εικόνα του φυσικού τοπίου και προσφέρουν τη σκιά τους στους πεζοπόρους. Για την κατασκευή του μονοπατιού χρησιμοποιήθηκαν ξύλο και πέτρα και δημιουργήθηκαν σημεία ξεκούρασης για τους επισκέπτες. Η πεζοπορική διαδρομή είναι μέτριας δυσκολίας και προσφέρεται για οικογενειακούς περιπάτους και αθλητισμό.

Όρος Πάικο

Μαγευτικό όλες τις εποχές του χρόνου το όρος Πάικο προσφέρεται για εκδρομές και πεζοπορικές περιηγήσεις, ενώ στα καταπράσινα χωριά του ο επισκέπτης θα βρει παραδοσιακά καφενεία και κατοικίες, γάργαρα τρεχούμενα νερά και θα γευτεί μοναδικές γεύσεις. Η υψηλότερη κορυφή του όρους Πάικου είναι η Γκόλα – Τσούκα με υψόμετρο 1.650 μέτρα, ενώ από τις πιο γνωστές είναι η κορυφή Σκρα (1.097 μ.), όπου δόθηκε η ιστορική νικηφόρα μάχη των ελληνικών δυνάμεων εναντίον του βουλγαρικού στρατού το 1918. Στο Πάικο

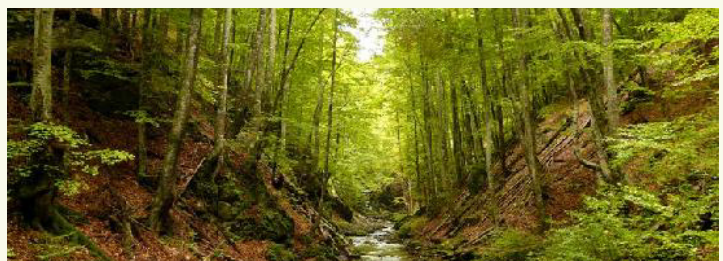

υπάρχει το μεγαλύτερο δάσος Καστανιάς της Ελλάδας, με κάστανα εξαιρετικής ποιότητας και ιδιαίτερα γλυκιάς γεύσης, αποτέλεσμα των κλιματολογικών συνθηκών και του καθαρού νερού των πηγών του του βουνού.

Στο Πάικο έχουν καταμετρηθεί 57 διαφορετικά είδη πεταλούδων και 2.500 είδη φυτών, ενώ χαρακτηριστικό της πανίδας του βουνού είναι το αγριογούρουνο.

Οι πλαγιές του βουνού είναι πλούσιες σε ποικιλίες μανιταριών, που συναντά ο επισκέπτης ανάμεσα στις καστανιές, οξιές, πεύκα, δρυς, κέδρους, ιτιές και λεύκες που συνθέτουν το ορεινό ανάγλυφο. Καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου στο βουνό ρέουν ποτάμια και ρέματα με κυριότερα τα ποτάμια της Γοργόπης, του Στραβοπόταμου, του Μαυροπόταμου της Γρίβας, του Ξεροπόταμου, το Μεγάλο Ποτάμι και τα ρέματα της Πρωτομαγιάς ή Μέγα Ρέμα, της Πεπονιάς και το Κρύο Ρέμα. Μάλιστα στο ποτάμι της Γρίβας και του Μαυροπόταμου ο επισκέπτης μπορεί να δοκιμάσει τις ικανότητες του στο ερασιτεχνικό ψάρεμα. Το νερό από τις πηγές του βουνού είναι πόσιμο, ενώ λικουδιά για τους περιηγητές αποτελούν οι αγριοφράουλες που φυτρώνουν στις πλαγιές του.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις πεζοπορικές και ορειβατικές διαδρομές στο όρος Πάικο επικοινωνήστε με τον Ορειβατικό Σύλλογο Περιηγητών Γουμένισσας (ΟΣΠΕΓ) στο τηλέφωνο 6936 905266.

Λίμνη Μεταλλείου

Στην τοποθεσία «Μεγάλο Ρέμα» του όρους Πάικο βρίσκεται η τεχνητή λίμνη Μεταλλείου Αξιούπολης. Η λίμνη έχει μήκος 2 χιλιομέτρων και βάθος 35 μέτρα και προσφέρεται για ψάρεμα πέστροφας και περιήγηση κατά μήκος της όχθης της. Η πρόσβαση γίνεται από το οικισμό Πηγή (ασφαλτοστρωμένο οδικό δίκτυο) και από δασικούς δρόμους.

Λιβάδια

Τα Μ.Λιβάδια αποτελούν έναν μικρό επίγειο παράδεισο σε υψόμετρο 1.200 μ. στο όρος Πάικο ,με πανέμορφα τοπία και οργανωμένους χώρους δασικής αναψυχής ,είναι ιδανικός προορισμός για τους λάτρεις του βουνού. Το πυκνό χιόνι τον χειμώνα και η καταπράσινη δροσερή καλοκαιρινή εικόνα, προσφέρονται για ποικίλες δραστηριότητες αλλά και χαλάρωση. Οι μεγάλες γιορτές των Αγίων Αποστόλων (Σουμκέτρου)

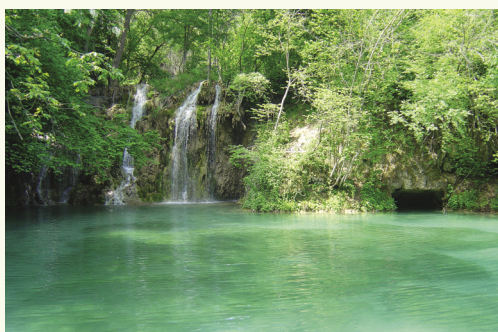
και της Παναγίας (Σταμαρία) αποτελούν ευκαιρία ανταμώματος των Μεγαλολιβαδιωτών, ενώ η γιορτή του χιονιού και της φημισμένης πατάτας, που παράγεται στο εύφορο οροπέδιο, είναι πρώτης τάξεως ευκαιρίες για τον επισκέπτη να απολαύσει το χιονισμένο τοπίο σε συνδυασμό με τοπικά εδέσματα.

Καταρράκτες Σκρα

Μια μαγευτική γωνιά του Πάικου αποτελούν οι καταρράκτες του Σκρα. Περίπου 2 κλμ. μακριά από το ομώνυμο ιστορικό χωριό ξεδιπλώνονται σε ένα καταπράσινο τοπίο, άλλοι μικροί και άλλοι μεγαλύτεροι ρέοντας ορμητικά και προκαλώντας δέος με την ευχάριστη μουσική τους υπόκρουση. Λίγα λεπτά πεζοπορίας, και μπροστά σας ξεπροβάλλει η Γαλάζια Λίμνη.

Γαλάζια Λίμνη

Το πανέμορφο τοπίο, η θέα των καταρρακτών και τα σμαραγδένια νερά συνθέτουν μία πανδαισία χρωμάτων και αισθήσεων για τον επισκέπτη. Το γαλαζοπράσινο χρώμα του νερού οφείλεται στους απολιθωμένους μικροοργανισμούς που βρίσκονται στον πυθμένα της λίμνης. Ιδανική διαδρομή για περίπατο και διάσπαρτα σημεία ανάπαυσης με τραπέζια και παγκάκια που έχει εγκαταστήσει το δασαρχείο Γουμένισσας.

Κολυμβητήριο Ευρωπού

Μία εκπληκτική όαση δροσιάς στον κάμπο του Αξιού αποτελεί το σύγχρονο κολυμβητήριο - αναψυκτήριο του Ευρωπού. Σε έκταση 15 στρεμμάτων προσφέρεται για καλοκαιρινές δραστηριότητες και αναψυχή. Κατά την περίοδο Ιουνίου – Αυγούστου, τις πρωινές ώρες λειτουργεί σαν εκπαιδευτήριο κολύμβησης για τη νεολαία του Δήμου και τις υπόλοιπες ώρες της ημέρας είναι ανοικτό για το κοινό.

